

EN
BÄTTRE
VÄRLD

MILSTOLPAR FÖR FN

ÖVNING

MILSTOLPAR FÖR FN

Vad har FN åstadkommit under sina 80 år? Denna övning lyfter under lekfulla former tio olika exempel på viktiga milstolpar i FN:s arbete.

Syfte: Att reflektera över vad FN har åstadkommit.

Tid: 20–30 minuter

INSTRUKTION

1. Skriv ut milstolparna (se nedan) och klipp ut varje ruta så ni har 10 lappar med olika milstolpar.
2. Bekanta dig med facit och de ledtrådar som endast du som spelledare har tillgång till i början av övningen. Ledtrådarna berättar du för respektive grupp under övningens gång för att ge hjälp och få tempo när det behövs i grupperna.
3. Skapa grupper om 10 personer. Varje deltagare får en lapp med en av de tio händelserna, till exempel “Dag Hammarskjöld blev generalsekreterare”. På lapparna står det inte vilket år händelsen inträffade. Varje grupp ska nu bilda en tidslinje från 1945 till idag, där varje person inom gruppen representerar en viktig händelse i FN:s historia. Den grupp som har flest antal rätt i sin tidslinje vinner.

Milstolpar för FN – 10 viktiga händelser

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna antas den 10 december. <i>FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna formulerades under ledning av Eleanor Roosevelt.</i>	Dag Hammarskjöld blir FN:s generalsekreterare. <i>Dag Hammarskjöld är den första och hittills enda personen från Sverige som varit generalsekreterare för FN.</i>
De första fredsbevarande styrkorna sätts in. <i>Den första styrkan, United Nations Emergency Force (UNEF) bildas i november detta år av FN:s generalsekreterare med anledning av Suezkrisen.</i>	FN:s befolkningsfond UNFPA bildas. <i>UNFPA står för United Nations Population Fund. Det är ett FN-organ med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa.</i>
Konventionen om avskaffandet av all diskriminering mot kvinnor (CEDAW) antas. <i>Detta fördrag är det mest centrala och omfattande dokumentet om kvinnors rättigheter. Det omfattar medborgerliga rättigheter, reproduktiva rättigheter och kulturella faktorer som påverkar jämställdheten inom olika områden.</i>	FN antar barnkonventionen. <i>FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, är en del av de mänskliga rättigheterna och slår fast att barn är individer med egna rättigheter. 196 länder (alla utom USA) har skrivit under konventionen. Barnkonventionen är svensk lag från 1 januari 2020.</i>
Första COP-mötet hålls i Berlin. <i>COP, Conference Of the Parties, är årliga möten för stater som anslutit sig till FN:s klimatkonvention UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) samt efter 2015 en uppföljning av Parisavtalet.</i>	Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling antas. <i>Målen ska bidra till socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder.</i>
Greta Thunberg håller tal inför världens ledare på klimatmöte i New York. <i>Den svenska klimataktivist Greta Thunberg, 16 år, talar vid FN:s klimatmöte i New York. Budskapet till världsledarna är skarpt: "Ni har stulit mina drömmar och min barndom med era tomma ord"</i>	Framtidspakten antas. <i>Pakten består av 56 praktiska åtgärder som medlemsländerna åtar sig att vidta, med fokus på främjande och upprätthållande av fred, skydd av civila, jämställdhet, utrotning av fattigdom och bekämpning av klimatförändringar.</i>

MILSTOLPAR FÖR FN - Facit med ledtrådar

1948 – FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna antas 10 december.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna formulerades under ledning av Eleanor Roosevelt.

Ledtråd: Det är den första universella förklaringen om att det finns grundprinciper av odelbara rättigheter som gäller för alla och som världens stater gemensamt ska leva upp till.

1953 – Dag Hammarskjöld blir FN:s generalsekreterare.

Dag Hammarskjöld är den första och enda svensk som varit generalsekreterare.

Ledtråd: Dag Hammarskjöld avled i en flygolycka 1961 medan han satt som generalsekreterare.

1956 – De första fredsbevarande styrkorna sätts in.

Den första styrkan, United Nations Emergency Force (UNEF) bildades hastigt den 5 – 7 november detta år av FN:s dåvarande generalsekreterare med anledning av Suezkrisen.

Ledtråd: Det var Dag Hammarskjöld som införde FN:s första fredsbevarande styrkor.

1969 – FN:s befolkningsfond UNFPA bildas

UNFPA, United Nations Population Fond, är ett FN-organ med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa. UNFPA arbetar för allas rätt att leva i en värld där varje graviditet är önskad, varje förlossning är säker och varje ung människas potential nås.

Ledtråd: Det var samma år som första människan på månen.

1979 – Konventionen om avskaffandet av all diskriminering mot kvinnor antas (CEDAW)

CEDAW är det centrala och mest omfattande internationella dokumentet om kvinnors rättigheter. Den omfattar medborgerliga rättigheter, reproduktiva rättigheter och kulturella faktorer som påverkar jämställdheten inom olika områden.

Ledtråd: Europas första kvinnliga regeringschef, Margaret Thatcher, börjar samma år.

1989 – FN antar barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, är en del av de mänskliga rättigheterna och slår fast att varje barn är rättighetsbärare.

Ledtråd: Berlinmuren föll samma år.

1995 – Första COP-mötet COP1 hålls i Berlin.

COP-mötena är ett klimatmöte där medlemmarna i UNFCCC medverkar. Dock är det vanligt att andra parter och aktörer medverkar som observatörer.

Ledtråd: Det har hållits ett möte varje år sedan dess och det senaste COP-mötet år 2024 var COP29.

2015 – Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling antas.

Målen ska bidra till socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder.

Ledtråd: I år är det 10 år sedan målen antogs.

2019 – Greta Thunberg håller tal för världsledare på klimattoppmötet i New York.

Den svenska klimataktivisten Greta Thunberg, 16 år, talade detta år på FN:s klimatmöte i New York. Budskapet till världsledarna var skarpt. “Ni har stulit mina drömmar och min barndom med era tomma ord” säger hon.

Ledtråd: Greta Thunberg startade även klimatrörelsen Fridays for Future 2018.

2024 – Framtidspakten antas.

Pakten består av 56 praktiska åtgärder som medlemsländerna åtar sig att vidta, med fokus på främjande och upprätthållande av fred, skydd av civila, jämställdhet, utrotning av fattigdom och bekämpning av klimatförändringar.

Ledtråd: Namnet ger dig en ledtråd om var i tidslinjen du ska stå.